

Oponentský posudek

Bakalářská práce: Filmy Našich LET

Student: Ondřej Černý

Oponent: Mgr. Jindřiška Bláhová, Ph.D.

Předmětem bakalářské práce je Festival Finále Plzeň, přehlídka české kinematografie (audiovizuální) s kořeny vzniku na konci šedesátých let. Autor stručně představuje její historii na začátku normalizace, rekapituluje její obnovení po roce 1989 a soustředí se na léta 2016-2019, kdy byl festival realizován novým organizačním týmem, soukromou společností v rámci tříletého grantu vypsaného městem Plzeň. Po historické kapitole práce představuje v jednotlivých kapitolách: společnost Film Servis Plzeň, která festival organizuje, koncepci 2016-2019, Finále jako festival národního filmu a festival ve vztahu k plzeňské kultuře.

Z práce je bezesporu patrný studentův výrazný zápal pro dané téma, respektive předmět zájmu. Jak sám podtrhává v úvodu, je to pro něj téma osobní, protože pochází z Plzně a akce jej tak dvojnásobně zajímá jako rodáka. Zároveň se organizování Finále Plzeň sám zúčastnil coby řadový člen týmu, což jej ještě více motivovalo se akci – dle něj neprávem upozaděné na české kulturní scéně – věnovat i akademicky. Textu rozhodně nejde vytknout rešeršní práci primárních zdrojů. Student šel do archivů města, nahlédl do zápisů z jednání grantové komise rozhodující o udělení podpory festivalu, měl v ruce usnesení zastupitelstva i koncepci festivalu, prošel denní tisk, využil metodu orální historie a vedl rozhovory s organizátory. Snažil se být co nejvíce zevrubný a pečlivý. Pečlivost se odráží i ve zpracování, stylu a jazyce. Práce je veskrze dobře, čtivě napsaná. Jako lineární, popisný narativ plyne bez větších zádrhelů a pokud by se jednalo o detailní podkladový materiál pro grantovou komisi nebo shrnující zprávu pro Film Servis Plzeň, nebylo by jí v podstatě co vytknout. Jedná se ale o bakalářskou práci, na níž jsou kladeny jiné nároky.

V posledním odstavci Úvodu autor vymezuje svou práci negativně – co práce není, respektive, o co se nesnaží: „neklade si za cíl prozkoumat všechna možná teoretická východiska“, jakými lze na festival nahlížet, ani „postihnout všechny charakteristické rysy plynoucí z jeho postavení ve festivalové síti“. Chce čtenáře hlavně uvést do problematiky.

Negativní vymezení je legitimní přístup rámování akademické práce. Autor tak zužuje pole, v němž se pohybuje, a definuje parametry, kterými je jeho práci možné poměřovat. Co je ale podstatnější, z úvodu už je méně jasné, co přesně daná práce „je“ nad rámec detailní rešerše. „Zasazení festivalu do širší globální kultury“ je příliš obecné. Znovu vytýkám před závorku pečlivost i detailnost zpracování – nicméně za zásadní slabinu považuji nedefinování výzkumného problému, nebo alespoň naznačení teze či hypotézy. A na ni navazující absenci metody. Zcela také chybí alespoň stručný přehled dosavadního bádání v oblasti výzkumu festivalů a tím i usazení vlastní práce.

Slabinu v tomto ohledu prozrazuje už zběžný pohled do použité literatury. Obsahuje pět sekundárních zdrojů týkajících se studia filmových festivalů. Pět samo o sobě není pro bakalářskou práci malé číslo. Nicméně zde výběr ukazuje spíše na nízkou obeznamenost

studenta se stavem bádání v oblasti festivalových studií a hlavně neujasněnost vlastní koncepce a úhlu pohledu na Finále Plzeň. Existuje přitom velké množství literatury, z níž bylo možné v tomto ohledu pracovat.

Svým charakterem je tak práce spíše popisná, katalogizační, souhrnná – shromažďuje velké množství informací, ale dále s nimi kriticky nepracuje, nepřistupuje k nim analyticky. Např. celá kapitola 3 Současná podoba festivalu, kterou autor považuje za gros celé práce, víceméně překlápí Strategický plán projektu Finále Plzeň. Práce až příliš často přebírá nekriticky diskurz a agendu organizátorů, kterou tlumočí a prezentuje jako fakt bez větší reflexe. Festival je tak prezentovaný tradičně romantizujícím prizmatem spojeným s kinematografií jako „riskantní podnik“ realizovaný lidmi s láskou k filmu, kteří každý rok jdou s kůží na trh, aby přinesli publiku kulturní zážitek (s. 22 „nedělá se to s vidinou zisku, ale pro potěšení“). Film Servis Plzeň, s.r.o. je ekonomický subjekt, jehož předmětem podnikání je (nejen) realizace Finále Plzeň. Práce tak nerozlišuje mezi rétorikou a realitou, mezi přáním organizátorů a sebe-prezentací a skutečným dosahem a vlivem festivalu.

Při čtení se ale přitom neustále znovu vrací pocit, že by stačilo jen relativně málo k posunu. Jinými slovy, všechno, co je potřeba k napsání dobré bakalářské práce, zde víceméně je, jen neefektivně využitě. Stačilo by pootočení materiálu, položení otázky, přerámování, větší práce se sekundární literaturou. Dvojnásob proto, že na řadě míst student naráží na podnětná ložiska v podobě vynořujících se témat. Dobré jsou části věnující se podsítí tvořené menšími lokálními a národními přehlídkami (Kapitola 4). Právě hlubší testování předpokladu, že festival pomáhá národní kinematografii – což je obecně jeden z předpokládaných přínosů filmových přehlídek – se nabízí jako dílčí téma.

Podobně by mohla celá akce sloužit jako podnětná případová studie vlivu grantové politiky na koncepci, dramaturgii a program jednoho lokálního festivalu (vliv aktuálního nastavení grantové politiky např. Ministerstva kultury a Státního fondu kinematografie je patrný v rozšíření koncepce o industry days, což umožňuje dosáhnout na vyšší dotace a splnit jednu z podmínek zařazení do festivalových výzev) s ramifikacemi pro chápání trendů kulturní politiky státu a potažmo města. Tedy „zrod festivalu“ v průsečíku grantové politiky, kulturních průmyslů a podnikatelských zájmů. Jiným, navazujícím tématem je privatizace „totalitních“ kulturních institucí, jež se dotýká mimo jiné transformace kultury v 90. letech, festival a město nebo organizace navázaná na empirický výzkum. Poslední se nabízelo i díky insiderské pozici autora.

/Poznámka: Skadi Loist je žena (s. 22)/

Práce tak vykazuje jasný potenciál, nicméně ji z výše uvedených důvodů doporučuji k dopracování.

V Praze, 30. 8. 2019
Dr. Jindřiška Bláhová